

**BEGROTING 2026 EN
MEERJARENRAMING 2027-2029**

OPSTELLER

Organisatie : Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
Afdeling : Bedrijfsvoering
Projectcoördinator : Elma de Koekkoek
Telefoon : 088 - 10 21 300
E-mail : edekoekkoek@odnhn.nl
Kenmerk : 47046006

Adres : Postbus 2095
1620 EB HOORN
Bezoekadres : Dampten 2
1624 NR HOORN

OPDRACHTGEVER

Organisatie : Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
Contactpersoon : Q.M. Foppe
Telefoon : 088-10 21 300
E-mail : postbus@odnhn.nl

DATUM

9 april 2025

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Takenpakketten.....	5
1.2	Uitvoerings- en handhavingsstrategie.....	5
1.3	Maatschappelijke meerwaarde.....	6
1.4	Ambitie	8
1.5	Financiële ontwikkelingen	8
1.6	Interbestuurlijk programma VTH Robuustheid omgevingsdienst.....	8
2	PROGRAMMA VTH&A-TAKEN.....	11
2.1	Algemeen	11
2.2	Doel en aanpak	11
2.2.1	Aanvragen en meldingen.....	11
2.2.2	Milieubescherming.....	12
2.2.3	Normering Geluid en bodem	13
2.2.4	Bodembescherming	13
2.2.5	Omgevingsadvies.....	13
2.2.6	Energie en circulair.....	14
2.2.7	Ondermijning.....	15
2.3	Wat gaat het kosten.....	15
1	PROGRAMMA VTH&A-PLUSTAKEN.....	16
1.1	Algemeen	16
1.2	Doel en aanpak	17
1.2.1	Nieuw beleid.....	17
1.2.2	Toezicht en handhaving	18
1.2.3	Natuurbescherming	18
1.2.4	Zwemwaterveiligheid	19
1.2.5	Wegen en Vaarwegen	19
1.2.6	Bodembeheer (Provinciale taak/VTH-plus).....	19
1.3	Wat mag het kosten.....	19
2	OVERHEAD.....	20
3	PARAGRAFEN.....	21
3.1	Paragraaf weerstandsvermogen.....	21
3.1.1	Beschikbare weerstandscapaciteit	21
3.1.2	Bestaande risico's	21
3.1.3	Benodigde weerstandscapaciteit.....	22
3.1.4	Kengetallen financiële positie.....	22
3.2	Paragraaf financiering	24

3.2.1	Marktonwikkeling en rentevisie	24
3.2.2	Beleidskaders voor de treasury activiteiten.....	24
3.2.3	Toerekening rentelasten naar taakvelden	25
3.2.4	EMU-saldo.....	25
3.2.5	Vennootschapsbelasting (Vpb)	26
3.3	Paragraaf Bedrijfsvoering.....	27
3.3.1	Algemeen.....	27
3.3.2	Personeel	27
3.3.3	Automatisering	28
3.3.4	Huisvesting / Facilitair	30
3.3.5	Deelname Omgevingsdienst NL.....	30
3.4	Openbaarheidsparagraaf.....	32
3.4.1	Algemeen.....	32
3.4.2	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)	32
4	FINANCIELE BEGROTING	34
4.1	Overzicht van baten en lasten	34
4.2	Uiteenzetting financiële positie en de toelichting	34
4.2.1	Uitgangspunten.....	34
4.2.2	Uurtarief	34
4.2.3	Bijdragen deelnemers en overige inkomsten.....	34
4.3	Meerjarenraming 2027-2029.....	37
4.3.1	Meerjaren exploitatie	37
4.3.2	Meerjaren balans	37
4.3.3	Meerjarig incidentele baten en lasten.....	39
4.3.4	Meerjarig Investeringsoverzicht	39
4.4	Overzicht naar taakveld.....	39
5	BIJLAGE: STEMVERHOUDINGEN VASTSTELLEN BEGROTING	40

1 INLEIDING

Voor u ligt de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). De begroting is opgesteld conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De activiteiten van de OD NHN worden uitgevoerd binnen drie programma's: Milieutaken, VTH-Plustaken en Overhead.

Kadernota

In de vergadering van het algemeen bestuur (AB) van 31 maart 2025 is met het vaststellen van de kadernota 2026 de basis voor deze begroting gelegd.

Het voorgestelde indexatiepercentage van 7,34% is toegepast in de begroting.

Voor de asbestslopmeldingen geldt dat de voorgestelde herverdeling van de totale uitvoeringskosten op basis van de werkelijke productafname door de zestien gemeenten in de begroting is verwerkt.

Cao

Op basis van de financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) is in de indexatie van 2026 nog geen rekening gehouden met de gevolgen van cao-wijzigingen. Het nadeel dat hieruit zal ontstaan in 2026 zal tot uiting komen in het rekeningresultaat 2026.

Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH)

Daarnaast is naar aanleiding van de resultaten van de commissie Van Aartsen in 2022 het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH) gestart, met daarin onder meer aandacht voor: de robuustheid van de organisatie, normfinanciering, de schaarste op de arbeidsmarkt en de kwaliteitscriteria.

1.1 Takenpakketten

Gemeenten en de provincie brengen naast het verplichte landelijk basistakenpakket, ook extra taken in van structurele- en incidentele aard. De huidige opdracht aan de omgevingsdienst omvat dan ook een breed scala aan taken op het gebied van de fysieke leefomgeving. In grote lijnen betreft het bedrijfsgebonden (milieu)taken, duurzaamheidstaken, natuurbescherming, waaronder uitvoering op het onderwerp stikstof, zwemwater, (vaar-) wegen en advisering bij ruimtelijke plannen.

1.2 Uitvoerings- en handavingsstrategie

In december 2023 heeft het AB de Handavings- en Uitvoeringsstrategie 2024 – 2027 (U&H-strategie) vastgesteld en is deze vervolgens ter besluitvorming aangeboden aan de colleges B en W van onze deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten. Deze strategie geeft inzicht in onze prioriteiten en vormt het kader voor de uitvoering van de wettelijke taken, het beleid en de ambities van de gemeenten en provincie Noord-Holland. Het geeft aan wat we willen bereiken en welke instrumenten we daarvoor inzetten.

In deze strategie zijn de ontwikkelingen als gevolg van de Omgevingswet, het IBP-VTH en de maatschappelijke opgaven zoals circulaire economie, energietransitie, stikstof, indirecte lozingen, Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en ondermijning meegenomen.

De aanbevelingen van de commissie Van Aartsen, zoals gepubliceerd op 4 maart 2021, hebben geleid tot het IBP VTH, gepubliceerd in juli 2022. Dit programma kent zes pijlers. Pijler 5 van het Interbestuurlijk Programma heeft onder andere tot doel om te komen tot een Implementatieprogramma voor één risicoanalyse en uitvoerings- en handavingsplan per regio.

Alle pijlers uit het IBP raken in zekere mate de U&H-strategie en hebben mogelijk gevolgen voor de strategische keuzes die in de toekomst gemaakt worden. Wij onderschrijven de samenwerkingsprincipes uit het IBP als uitgangspunt om te komen tot een gezamenlijke strategie.

Om invulling te geven aan de ontwikkelingen die het VTH-stelsel op dit moment doormaakt, hebben de vier omgevingsdiensten in Noord-Holland een gezamenlijk deel opgesteld; de gezamenlijke Noord-Hollandse U&H-strategie.

Met dit gezamenlijk deel streven de deelnemers van de vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten naar een gelijk speelveld binnen Noord-Holland, waarbij wordt opgetreden als één overheid en gelijkwaardige situaties gelijkwaardig worden behandeld. Een gezamenlijk bovenregionale strategie is geen vereiste vanuit de wet, maar het is wel in lijn met onder andere de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LSHO), waaraan overheden gezamenlijk op bovenregionaal (provinciaal) niveau invulling kunnen geven, om een gelijk speelveld te bereiken.

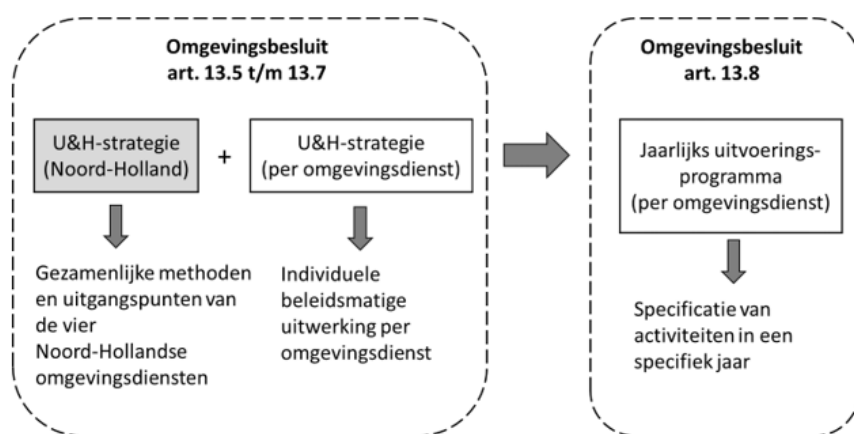
Bovendien overstijgen veel beleidsopgaven in de fysieke leefomgeving de gemeente- of regiogrenzen. Daarom is een beleidsmatige samenwerking op bovenregionaal niveau gewenst door overal gebruik te maken van gedeelde methoden en uitgangspunten.

In het gezamenlijke deel wordt gestreefd naar één uitvoerings- en handhavingsbeleid, met ruimte voor regionaal maatwerk per omgevingsdienst (OD). In de praktijk betekent dit dat zoveel als mogelijk wordt gestreefd naar eenduidige werkwijzen en methoden bij de vier omgevingsdiensten (één uitvoerings- en handhavingsbeleid), maar op onderdelen, waar beleidsvrijheid wenselijk is, maatwerk per OD mogelijk blijft.

Ieder van de vier Noord-Hollandse omgevingsdiensten heeft immers een eigen werkgebied met specifieke kenmerken, en een eigen takenpakket. Dit vraagt om een specifieke uitwerking van opgaven, prioriteiten en inzet. Bovendien zijn de deelnemers van de omgevingsdiensten niet alleen opdrachtgever, maar ook eigenaar van de omgevingsdienst. Zij geven vanuit deze rol gerichte kaders voor de uitvoering en handhaving door de omgevingsdienst, met inachtneming van de gemeenschappelijke uitgangspunten uit de Noord-Hollandse U&H-strategie.

De wettelijke kaders van het Omgevingsbesluit, artikelen 13.5 t/m 13.7 en 13.8 beschrijven wat het uitvoerings- en handhavingsbeleid van de omgevingsdiensten minimaal dient te bevatten.

Figuur 1: Relatie gezamenlijke en individuele U&H-strategie en uitvoeringsprogramma

De resultaten van de probleem- en risicoanalyse, de gestelde prioriteiten en ambities worden verwerkt in een individueel uitvoeringsprogramma per deelnemer.

1.3 Maatschappelijke meerwaarde

Wij zorgen ervoor dat mensen in de regio Noord-Holland (Noord) schoon, gezond, veilig en duurzaam kunnen wonen, werken en recreëren. Dit doen wij door wettelijke en extra taken uit te

voeren voor de provincie Noord-Holland en zestien gemeenten: Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Dijk en Waard, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel. Ook werken wij samen in verschillende regionale projecten, zoals het Pact van Westfriesland.

Onze meerwaarde zit in de manier waarop we bijdragen aan een leefbare omgeving. We ondersteunen initiatieven die rekening houden met de natuur, het milieu en de leefomgeving van mens en dier. Dit doen we vanuit onze missie, visie, kernwaarden en principes.

Missie

De OD NHN is een onafhankelijke partner die op inspirerende wijze mensen en kennis verbindt om maatschappelijke ambities in de fysieke leefomgeving te realiseren.

Visie

De OD NHN maakt natuur & milieu zichtbaar als logische thema's in de afweging bij keuzes door overheden, burgers en bedrijven. Wij spelen een aanjagersrol in de ontwikkeling en transitie van de fysieke leefomgeving op de thema's natuur en milieu. En wij verhogen de maatschappelijke bewustwording op deze thema's bij burgers en bedrijven.

Kernwaarden

Onze organisatie werkt vanuit vier kernwaarden: Samen, Deskundig, Dichtbij en Maatschappelijk bewust.

Samen

Wij zetten ons in voor de leefomgeving. Dit doen we door actieve samenwerking met alle belanghebbenden. Wij vullen elkaar aan vanuit de eigen rol, taak en verantwoordelijkheid. Dit betekent dat onze producten en diensten integraal door onze professionals zijn opgesteld.

Deskundig

Deskundigheid vormt onze hoeksteen. Onze professionals bezitten en delen hoogwaardige, actuele en integrale vakkennis. Wij zijn omgevingsbewust en hanteren onze missie en kernwaarden in onze dienstverlening.

Dichtbij

Vanuit onze rol hebben wij oog voor de belangen van onze inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en overige relaties. We onderhouden in- en extern actief contact en hebben vaste aanspreekpunten. Wij zijn voor iedereen zichtbaar. Heldere en directe communicatie staan bij ons centraal. Daarom zijn we laagdrempelig benaderbaar.

Maatschappelijk bewust

Wij staan voor duurzame keuzes en integrale maatschappelijke afwegingen. Dit laten wij zien in onze maatschappelijke meerwaarde, bereikte resultaten en bedrijfsvoering.

Leidende principes

- Wij stellen het maatschappelijk vraagstuk centraal;
- Wij werken vanuit de geest van de wet;
- Wij spreken verwachtingen over rollen en verantwoordelijkheden helder uit;
- Wij verantwoorden ons voor de keuzes die we hebben gemaakt;
- Wij zijn nieuwsgierig naar elkaar en inspireren anderen, en
- Wij willen ons continu verbeteren.

1.4 Ambitie

Ook in 2026 blijft de omgevingsdienst een belangrijke autoriteit op het gebied van de leefomgeving. We richten ons vooral op complexe vraagstukken rondom milieu, duurzaamheid en natuur. Daarnaast zetten we ons in voor een veilige regio op het gebied van milieu en natuur, het voorkomen van incidenten en het bieden van meerwaarde door specialistische kennis te bundelen. Onze ambitie is om in 2026 robuust te worden in de uitvoering van deze taken. Om deze ambitie te kunnen realiseren zijn wij volledig afhankelijk van de financiële ondersteuning van onze deelnemers.

Wij zijn een onafhankelijke organisatie die mensen en kennis samenbrengt om maatschappelijke doelen in de fysieke leefomgeving te realiseren.

Naast onze deelname aan landelijke vakgroepen werken wij samen met de drie andere omgevingsdiensten in Noord-Holland. Dit doen we op verschillende onderwerpen, zoals:

- Strategie voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)
- Data gedreven werken
- Aanpak van milieucriminaliteit (samen met de Officier van Justitie)
- Controle op asbest en bodemvervuiling
- Energietransitie: bodemenergiesystemen, waterstof en energiebesparing
- Bodemtaken in relatie tot de Omgevingswet
- Circulaire economie
- Samenwerking in de bedrijfsvoering, zoals het werven en behouden van schaarse specialisten

In 2026 wordt deze samenwerking steeds verder uitgebreid en versterkt.

De OD NHN wil ook in haar eigen bedrijfsvoering in toenemende mate voorbeeldgedrag laten zien als het gaat om de maatschappelijke opgaves op het gebied van energie, duurzaamheid en klimaat. Hierbij blijft de verdere invulling van het hybride werken ook in 2026 een belangrijke rol spelen.

1.5 Financiële ontwikkelingen

Naast de structurele lumpsumbijdrage (LS) ontvangen wij van de deelnemende gemeenten extra inkomsten. Hoewel deze extra inkomsten in beginsel een incidenteel karakter hebben, kan gesteld worden dat deze inkomsten grotendeels jaarlijks terugkeren. Daarmee zijn ze voor de OD NHN min of meer structureel. Hierop passen we het eigen personeelsbestand aan. Daarmee komt de begroting veel meer in overeenstemming met de realiteit. Natuurlijk brengt dit risico's met zich mee bij wegvallende extra inkomsten. Maar in een arbeidsmarkt waarbij goed personeel schaars is en inhuur duur is, worden deze risico's als acceptabel gezien.

1.6 Interbestuurlijk programma VTH Robuustheid omgevingsdienst

Het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH) is ontstaan door samenwerking tussen het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen. Dit programma heeft als doel het verbeteren van het systeem voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op gebieden zoals milieu, veiligheid en ruimtelijke ordening.

Het programma richt zich op:

- Het verbeteren van de uitvoeringskwaliteit
- Het vergroten van kennis en capaciteit bij betrokken organisaties
- Een betere samenwerking tussen de verschillende partijen

Hierdoor wordt het VTH-stelsel sterker en effectiever. Dit helpt bij het aanpakken van complexe maatschappelijke vraagstukken, zoals duurzaamheid en energietransitie, en zorgt voor betere naleving van wet- en regelgeving.

Volgens landelijke afspraken over de uitvoering van het Plan van aanpak Robuustheid wordt elke zes maanden een voortgangsrapportage opgesteld. Deze rapportage wordt rechtstreeks naar het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) gestuurd. Hierin leggen we verantwoording af over de stappen die nodig zijn om op 1 april 2026 robuust te worden. Dit is de deadline die I&W heeft vastgesteld om te voldoen aan de robuustheidscriteria.

BELEIDSBEGROTING

2 PROGRAMMA VTH&A-TAKEN

2.1 Algemeen

VTH&A-taken

De omgevingsdienst draagt actief bij aan het mogelijk maken van maatschappelijke initiatieven van burgers, bedrijven en overheden. Wij doen dit met aandacht voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.

Wij voeren integrale VTH&A-taken uit in opdracht van de zestien aangesloten gemeenten en de provincie Noord-Holland. Die taken omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering. Dit inclusief de daarbij behorende ondersteuning van bijvoorbeeld juristen. Deze taken hebben betrekking op onder andere asbestverwijdering, bedrijfsgebonden milieutaken, bodem, bodemenergiesystemen, circulaire economie, ecologie en natuur, energiebesparing, externe veiligheid, geluid en luchtkwaliteit.

Bij de uitvoering van deze taken zijn wij een professionele, betrouwbare en vertrouwde organisatie voor al onze relaties. Op die manier dragen wij bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Data gedreven organisatie

De omgevingsdienst werkt stap voor stap aan het digitaal maken van data. Zo beschikken wij over een hoogwaardig bodeminformatiesysteem en bodemloket met actuele bodeminformatie voor de adviezen, die ook voorhanden zijn voor burgers en bedrijven. Voor gemeenten zijn actuele bodemkwaliteitskaarten, bodembeheerplannen en bodemfunctieklasse kaarten (inclusief de gehalten PFOS en PFOA) en asbestdakenkaart beschikbaar.

Voor het aspect externe veiligheid heeft de OD NHN een GIS-kaart met onder andere de invloed gebieden van wegen en buisleidingen, 100% letaliteitscontour buisleidingen, PR-contouren van windturbines, et cetera. Deze gegevens zijn nu ook opgenomen in het Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) en daardoor beschikbaar voor burgers en bedrijven.

In 2023 zijn alle gezoneerde industrieterreinen actueel en digitaal vastgelegd in de GeoMilieu-module zonebeheer. Hierdoor kan snel en eenvoudig worden beoordeeld of nieuwe bedrijven of uitbreidingen passen binnen de geluidzone van het industrieterrein. De ontwikkeling voor de komende jaren is dat de zones digitaal benaderbaar zijn door een externe partij via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

We kunnen in opdracht van een gemeente de basisgeluidsemissiekaart (BGE) gaan opstellen en digitaal ontsluiten via het DSO.

2.2 Doel en aanpak

2.2.1 Aanvragen en meldingen

Wat wil de OD NHN bereiken?

De procedures rond adviezen, meldingen van milieubelastende activiteiten en vergunningaanvragen zijn in hoofdzaak vraag gestuurd. Wij worden als dienst gevoed door (economische) ontwikkelingen in de markt. Initiatieven van burgers en bedrijven én de ambities van onze gemeenten om bijvoorbeeld een (nieuw) bedrijventerrein te ontwikkelen bepalen de werkvoorraad. We maken een inschatting van het toekomstige aantal vergunningen, meldingen en adviezen. Dat doen we op basis van trends, ervaring en inzicht in maatschappelijke ontwikkelingen. De inschatting leggen we vast in een werkplan. Op basis hiervan zorgen we voor voldoende gekwalificeerd personeel en overige middelen.

Een vergunning heeft als doel om (economische) activiteiten op een verantwoorde manier mogelijk te maken. Vergunningen en meldingen voor vergelijkbare activiteiten worden op vergelijkbare wijze behandeld. Hierdoor is sprake van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Wij werken met een

standaard voorschriftenpakket waarbij maatwerk mogelijk is. De wettelijke procedure die wordt doorlopen geeft belanghebbenden de gelegenheid om tijdig kennis te nemen van de inhoud van de (ontwerp)vergunning, en hierop desgewenst inspraak uit te oefenen.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

Wij blijven deze taken op hetzelfde kwaliteitsniveau uitvoeren en stellen ons ten doel vergunningaanvragen en meldingen binnen de geldende termijnen af te handelen. Veel hangt daarbij af van de juistheid en volledigheid van de ontvangen aanvragen. Het is daarom van belang dat gemeenten, initiatiefnemers en partners ons vooraf bij het proces betrekken. Dit beschouwen wij nadrukkelijk als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Onze mensen zijn hiervoor benaderbaar en beschikbaar.

Tot slot leiden wij onze mensen vakinhoudelijk verder op, en investeren we in de relatie met initiatiefnemers en efficiënte werkprocessen.

Indicatoren

Onze producten leveren we via vastgelegde procedures waarbij de U&H-Strategie ons richting geeft. De parameters uit de U&H-Strategie 2024 – 2027 zijn een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. In 2025 bouwen wij de kwantitatieve parameters verder in ons zaakstelsel in, zodat wij hierover in 2026 bij de periodieke rapportages en in het jaarverslag adequaat kunnen rapporteren. Daarnaast geven wij op termijn ook vorm aan de monitoring en rapportage over de kwalitatieve criteria uit de U&H-Strategie. Wij verwachten dit in 2027 in ons zaakstelsel in te bouwen en vanaf dan te kunnen monitoren.

2.2.2 Milieubescherming

Wat wil de OD NHN bereiken?

Door het uitvoeren van toezicht, zorgen we voor meer naleving van de wet- en regelgeving en stimuleren de spontane naleving daarvan. We handhaven overtredingen op een open, eenduidige en voortvarende manier. Hierdoor zorgen we voor een gevoel van veiligheid bij de burger, verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving en een gelijk speelveld in Noord-Holland Noord.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

We werken informatie- en risico gestuurd. We bepalen aan de hand van risicoanalyse en prioriteitstelling in de U&H-strategie hoe vaak en intensief we controles uitvoeren. Daarbij betrekken we ook het naleefgedrag (bonus-malus). Hoe meer de wet- en regelgeving wordt nageleefd hoe minder vaak een controle zal plaatsvinden (bonus). Zien we geen verbetering in de naleving dan zal vaker een controle plaatsvinden (malus). Door het gebruik van digitale checklists neemt het inzicht in aantal en soort overtredingen in de loop der jaren toe waardoor we een bonus-malus regeling gericht kunnen toepassen.

Als we daartoe aanleiding zien, houden we ook steekproefsgewijs of themagericht toezicht. Bij overtredingen gebruiken we de beschikbare instrumenten om de overtreding te stoppen. Bij de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving is de Landelijke Handhavingsstrategie (LHSO) leidend.

Inkomende meldingen van overlast en handhavingsverzoeken worden met prioriteit in behandeling genomen.

Wij zijn 24-uur per dag en 7 dagen per week inzetbaar voor de afhandeling van calamiteiten zoals (asbest)branden en dumpingen van drugsafval.

Indicatoren

Onze producten leveren we via vastgelegde procedures waarbij de U&H-Strategie ons richting geeft. De parameters uit de U&H-Strategie 2024 – 2027 zijn een combinatie van kwantitatieve en

kwalitatieve indicatoren. In 2025 bouwen wij de kwantitatieve parameters verder in ons zaaksysteem in, zodat wij hierover in 2026 – bij de periodieke rapportages en in het jaarverslag – adequaat kunnen rapporteren. Daarnaast geven wij op termijn ook vorm aan de monitoring en rapportage over de kwalitatieve criteria uit de U&H-Strategie. Om deze in ons zaaksysteem te in te bouwen hebben wij tijd nodig.

2.2.3 Normering Geluid en bodem

Wat wil de OD NHN bereiken?

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet krijgen gemeenten extra taken en verantwoordelijkheden als het gaat om de normering van geluid. Het betreft extra taken die we in het kader van bezuinigingswensen van deelnemers binnen de grenzen van de begroting zo optimaal mogelijk moeten uitvoeren.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

Hierbij gaat het om de toepassing van de veranderde rekensystematiek voor gezoneerde industrieterreinen, een hernieuwde vaststelling van de basisgeluidsemissie voor gemeentelijke wegen, en de opname van geluidsnormen in het Omgevingsplan.

Als omgevingsdienst beheren wij als plustak de bodemkwaliteitskaarten en de nota bodembeheer voor onze opdrachtgevers. Daarnaast maken we deze inzichtelijk op onze website voor alle klanten om grondverzet in onze regio zo makkelijk mogelijk te maken. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten wijzigingen hierin worden geactualiseerd.

2.2.4 Bodembescherming

Wat wil de OD NHN bereiken?

Met het reinigen van de verontreinigde ondergrond (bodem en grondwater) worden duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit gecreëerd. Het gaat hierbij om het voorkomen van nieuwe bodem- en grondwaterverontreinigingen en het saneren en/of beheren van de verontreinigde ondergrond. De ambitie is een duurzame bodemkwaliteit in Noord-Holland, waarbij zich geen risico's voordoen voor de gezondheid en het milieu, waaronder planten en dieren.

De gemeenten zorgen voor het evenwichtig toedelen van functies aan locaties en stellen regels aan activiteiten over de wenselijke bodemkwaliteit. Het gaat hierbij om de chemische bodemkwaliteit, maar ook om thema's als het verlies van organische stof of verzilting. Met de Omgevingswet worden al deze aspecten in een samenhangende aanpak integraal meegenomen bij het opstellen van de omgevingsvisie en omgevingsplan.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

De omgevingsdienst blijft zorgdragen voor een kwalitatief goede uitvoering van deze taken.

2.2.5 Omgevingsadvies

Wat wil de OD NHN bereiken?

De ontwikkeling van omgevingsvisies en omgevingsplannen vraagt in elke gemeente de komende jaren nog veel aandacht. Van de benodigde integrale inhoudelijke afweging wordt het belang groter dan voorheen. De omgevingsdienst wil graag mogelijk maken dat haar kennis en kunde op het juiste moment beschikbaar is voor gemeentelijke ruimtelijke planvorming.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

Met het product de Omgevingsscan kunnen onze omgevingsadviseurs, als zij in een vroeg stadium worden betrokken bij bijvoorbeeld een gebiedsontwikkelingstraject, een omgevingsanalyse maken

die specifieke aandachtspunten rondom milieu en natuur inzichtelijk maakt. Hierdoor kan het mogelijke vergunningstraject efficiënter verlopen.

Ook kunnen beelden en belemmeringen omgezet worden in kansen en geïntegreerd worden in overige opgaven. Ook voor 2026 is de verwachting dat gemeenten dit instrument inzetten bij de voorbereiding van visies, plannen en projecten. Daarnaast is de omgevingsdienst gesprekspartner van overige partners, zoals provincie, GGD en de Veiligheidsregio. Deze samenwerking draagt bij aan één van de doelstellingen van de Omgevingswet: afstemming aan de voorkant voor het bewerkstelligen van integrale visie en besluitvorming.

2.2.6 Energie en circulair

Wat wil de OD NHN bereiken?

Volgens het landelijke Klimaatakkoord moet ons land in 2030 minimaal 49% CO₂-reductie gerealiseerd hebben én in 2050 klimaatneutraal zijn. Als tussenstap naar klimaatneutraliteit heeft de Europese Unie haar ambitie voor 2030 opgevoerd: de emissies moeten minstens 55% dalen. Wij leveren binnen de huidige begroting op verschillende onderdelen een bijdrage aan deze energietransitie. We maken hierbij gebruik van het U&H-instrumentarium, omgevingsinstrumenten en ons specialisme op de volgende onderdelen:

Energiebesparing bij bedrijven

Het intensiveren van het toezicht op de wettelijke informatie- en energiebesparingsplicht (de zogenaamd Erkende Maatregelen Lijsten, EML-controles). De EML-controles maken al langer deel uit van de reguliere integrale controles die de omgevingsdienst uitvoert in het kader van het Uitvoeringsprogramma.

Om een versnelling aan de uitvoering van deze taken te geven zijn diverse subsidieregelingen in het leven geroepen:

- Provinciaal Energiebesparingsakkoord bedrijven Noord-Holland (EBA):

Dit betreft een akkoord tussen de provincie Noord-Holland en de Noord-Hollandse gemeenten. Aan het akkoord is een subsidieregeling gekoppeld van de provincie. Het akkoord is gesloten voor de periode 2022 – 2026 met de mogelijkheid tot verlenging tot 2030. De stimuleringsactiviteiten binnen deze subsidieregeling zijn niet belegd bij de OD NHN, maar liggen bij de gemeenten. Het toezicht op de energiebesparingsplicht binnen deze stimuleringsregeling is sinds 1 juli 2023 een wettelijke basistaak voor omgevingsdiensten.

- Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving energiebesparing (SPUK-the):

Dit betreft een subsidieregeling vanuit het Rijk en is van toepassing voor de periode 2022 – 2026. De taken mogen alleen worden uitgevoerd door ons eigen personeel.

Naast de verplichte energiebesparing uit de Omgevingswet zijn er diverse andere verplichtingen rond een duurzamer energiegebruik. Voorbeelden zijn de onderzoeksplicht voor zeer groot verbruikers en verplichtingen uit de bouwwetgeving (taken op het gebied van de bouwwetgeving zijn niet belegd bij de OD NHN!). De Rapportageplicht Werkgebonden Personenmobiliteit (WPM, voor bedrijven > 100 werknemers) is vanaf per 1 juli 2024 van kracht. Het toezicht op deze nieuwe wetgeving is een basistaak voor omgevingsdiensten. Op dit moment is de inhoud en omvang van die toezichtstaak nog niet duidelijk. Ook is nog niet inzichtelijk wat de bijdrage vanuit het Rijk aan gemeenten is voor deze taak. Koepelvereniging Omgevingsdienst NL werkt samen met het Rijk aan een uitwerking van deze structurele toezichtstaak.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

Wij vervullen taken binnen de energietransitie en de circulaire transitie op drie niveaus:

- Lokaal: door mee te werken bij het ontwikkelen van kaders en visie in beleidsondersteuning en uitvoering;
- Regionaal: door aanjager en coördinator te zijn, zoals bij de meerjarenaanpak verduurzaming bedrijventerreinen, de bestaande particuliere woningbouw, en door inbreng van expertise bij de uitwerking van de zogenaamde zoekgebieden voor de RES NHN (Noord-Holland Noord, regionaal en lokaal);

- Bovenregionaal: door expertsessies te organiseren, door partijen te verbinden en door projecten op NHN-niveau te organiseren, zoals Aardgasvrij NHN.
- Planmatig voeren we controles energiebesparing bij bedrijven uit. Indien blijkt dat de bedrijven niet de vereiste maatregelen hebben getroffen om energie te besparen, zetten we in op handhaving.

Binnen de energietransitie, waaronder ook de uitvoering van de Regionale Energietransitie Noord-Holland- Noord, speelt de robuustheid van het energienet een cruciale rol. In Noord-Holland is in 2022 de Taskforce Energie-infrastructuur van start gegaan. De Taskforce pakt gezamenlijk het volgelopen elektriciteitsnet aan. De omgevingsdienst faciliteert de partijen binnen de Taskforce door vroegtijdig betrokken te zijn bij vergunningstrajecten en benodigde advisering voor de omgevingsplannen.

Een circulaire economie kan niet zonder ketensamenwerking. Alle schakels in de keten zijn samen verantwoordelijk voor het behoud van de grondstoffen in de eigen keten. Naast de reguliere controles gaan we daarom ook inzetten op ketentoezicht. Daarnaast blijven we samen met partners ketensamenwerking stimuleren, onder andere vanuit de Actieagenda Circulair Westfriesland 2023 – 2026.

2.2.7 Ondermijning

Wat wil de OD NHN bereiken?

Het tegengaan van ondermijning die samenhangt met milieucriminaliteit. Ongeveer 90% is druggerelateerd, te onderscheiden in productie, opslag of afval van hennep, synthetische drugs, cocaïne en heroïne.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

Samen met handhavingpartners zoals gemeenten, provincie, politie, waterschappen en anderen dragen wij bij met de uitvoering van onze taken, met het opstellen van interventiestrategieën en convenanten en het delen van informatie. Ook ondersteunen wij gemeenten bij het uitvoeren van gerichte controles (de zogenoemde integrale controles ondermijning) bij individuele bedrijven en bedrijfsterreinen.

2.3 Wat gaat het kosten

De begrote lasten voor het programma Milieu bedraagt € 14.543.000 (incl. onvoorzien € 67.000). Zie ook de financiële begroting. In de begrote lasten zijn geen budgetten opgenomen voor nieuwe taken.

1 PROGRAMMA VTH&A-PLUSTAKEN

1.1 Algemeen

Nieuw beleid

Het in deze begroting opgenomen nieuw beleid is gebaseerd op de in Provinciale Staten vastgestelde kadernota 2026 en heeft betrekking op de robuuste versterking van de provinciale opgaven onder de Omgevingswet.

VTH&A-plustaken

Wij dragen als omgevingsdienst actief bij aan het mogelijk maken van maatschappelijke initiatieven van burgers bedrijven en overheden. Wij doen dit met aandacht voor een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.

Wij voeren structureel VTH&A-plustaken in opdracht van de provincie Noord-Holland uit. Onze taken omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering. Dit inclusief de daarbij behorende ondersteuning van bijvoorbeeld juristen. Deze taken hebben betrekking op:

- Bodembescherming;
- Gebiedsbescherming;
- Houtopstanden;
- Natuurschoon;
- Soortenbescherming;
- Beheer en Schadebestrijding;
- Stikstof;
- Stiltegebieden;
- Wegen en vaarwegen en
- Zwemwater.

Bij de uitvoering van deze taken zijn wij een professionele, betrouwbare en vertrouwde organisatie voor al onze relaties. Op die manier dragen wij bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Afstemming

Om de uitvoering goed af te stemmen is er regelmatig overleg tussen de provincie en de omgevingsdienst. Daarnaast bespreken we risico- en aandachtsdossiers met de gedeputeerde die natuur in de portefeuille heeft. Tevens sluiten we aan bij landelijke en regionale inhoudelijke overleggen, hebben we overleg met onze collega-omgevingsdiensten en met de collega's van andere provincies.

Data gedreven werken

Data gedreven werken is werken op basis van feiten uit de samenleving, die verzameld worden in de vorm van data, geanalyseerd worden naar informatie, samen met domeinkennis op de juiste manier geïnterpreteerd worden naar bruikbare inzichten, en om op basis van deze inzichten een zo geïnformeerd mogelijk besluit te nemen wat een hogere waarde geeft voor de samenleving.

De OD NHN heeft en bouwt heel veel data op dat gecombineerd met overige databronnen door middel van analyse kan worden omgezet in bruikbare informatie. Dit sluit aan bij de meerjarenvisie van het BZK "Samen data gedreven werken aan de fysieke leefomgeving", wat ook is opgenomen in de U&H strategie van PNH als de OD NHN.

Om deze informatie te ontsluiten is het noodzakelijk om hiermee projectmatig aan de slag te gaan.

1.2 Doel en aanpak

1.2.1 Nieuw beleid

Om de provinciale ambities die voortvloeien uit de Omgevingswet vanaf 2026 beter te faciliteren, breiden we onze adviestaken, communicatie, juridische ondersteuning en kwaliteitsbewaking structureel uit. Dit versterkt de tijdigheid, uitvoerbaarheid en doelmatigheid van beleid. Ook intensiveren we onze inzet bij zwemwaterbeheer en dragen we bij aan landelijke beleidsverbetering via het Deskundigenberaad Zwemwater. Met deze extra inzet ondersteunen we de provincie zonder afbreuk te doen aan onze operationele taken. De doorwerking hiervan volgt in het uitvoeringsprogramma 2026.

Aanvragen en meldingen

De procedures rond adviezen, meldingen en vergunningaanvragen zijn in hoofdzaak vraag gestuurd. Wij als omgevingsdienst worden gevoed door (economische) ontwikkelingen in de markt. Initiatieven van burgers en bedrijven én de ambities van de provincie bepalen de werkvoorraad. Ook voor de VTH&A-plustaken maken wij een inschatting van het toekomstige aantal vergunningen, meldingen en adviezen. Dat doen we op basis van trends, ervaring en inzicht in maatschappelijke ontwikkelingen. De inschatting leggen we vast in een werkplan. Op basis hiervan zorgen we voor voldoende gekwalificeerd personeel en overige middelen.

Een vergunning heeft als doel om (economische) activiteiten op een verantwoorde manier mogelijk te maken. Vergunningen en meldingen voor vergelijkbare activiteiten worden op vergelijkbare wijze behandeld. Hierdoor is sprake van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. De wettelijke procedure die wordt doorlopen geeft belanghebbenden de gelegenheid om tijdig kennis te nemen van de inhoud van de (ontwerp)vergunning, en hierop desgewenst inspraak uit te oefenen.

Wij stellen ons ten doel om vergunningaanvragen en meldingen binnen de geldende termijnen af te handelen. Veel hangt daarbij af van de juistheid en volledigheid van de ontvangen aanvragen. Het is daarom van belang dat wij vooraf betrokken worden. Dit beschouwen wij nadrukkelijk als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Onze mensen zijn hiervoor benaderbaar en beschikbaar.

Tot slot leiden wij onze mensen vakinhoudelijk verder op, en investeren we in de relatie met initiatiefnemers en efficiënte werkprocessen.

Groen staal

De komende jaren geeft Tata Steel de plannen voor de productie van groen staal vorm. In 2025 verwachten we de aanvraag voor de natuurvergunning en 2026 staat in het teken van de wettelijke procedures. In dat jaar is de verwachting dat op onderdelen ook gestart wordt met de voorbereiding van de bouw op het bedrijfsterrein waarop toezicht gehouden moet worden. Bij het doorlopen van de procedure houden we rekening met een gang naar de Raad van State

Soortenmanagementplan

Met nagenoeg alle Noord-Hollandse gemeenten werken wij aan een soortenmanagementplan (SMP). Met een SMP is het mogelijk tot een gebiedsgerichte omgevingsvergunning voor soortenbescherming te komen. Vervolgens kunnen onder andere particulieren gebruik maken van deze vergunning bij het uitvoeren van, bijvoorbeeld, verduurzamingsmaatregelen. Dit is een gezamenlijke opgave van de Noord-Hollandse gemeenten, de provincie en de omgevingsdienst.

Indicatoren

We leveren onze producten via vastgelegde procedures, waarbij de U&H-Strategie ons richting geeft. De parameters uit de U&H-Strategie 2024 – 2027 zijn een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren. In 2025 bouwen wij de kwantitatieve parameters verder in ons zaakstelsel in, zodat wij hierover in 2026 – bij de periodieke rapportages en in het jaarverslag – adequaat kunnen rapporteren. Daarnaast geven wij op termijn ook vorm aan de monitoring en rapportage over de kwalitatieve criteria uit de U&H-Strategie. Om deze in ons zaakstelsel te integreren hebben wij tijd nodig.

1.2.2 Toezicht en handhaving

Wat wil de OD NHN bereiken?

De werkzaamheden vanuit toezicht en handhaving zijn in hoofdzaak vraag gestuurd. Hoe meer vergunningen en meldingen er behandeld worden bij de afdeling regulering, hoe meer controles wij vanuit toezicht en handhaving kunnen uitvoeren. Daarnaast bestaat een heel groot deel van de werkzaamheden uit het behandelen van meldingen en handhavingsverzoeken die geheel vraag gestuurd zijn.

Iedere zaak wordt zoveel mogelijk integraal afgestemd en opgepakt. Daarnaast zorgen verschillende werkprocedures en afstemmingsmomenten voor kwaliteit, uniformiteit en rechtsgelijkheid.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

Door vooraf voorlichting en informatie te geven, worden problemen en overtredingen op een later moment zoveel mogelijk voorkomen. Deze voorlichting en informatie wordt op verschillende manieren (presentaties, brieven, filmpjes, e.d.) en bij verschillende belanghebbenden, zoals gemeenten, wildbeheereenheden en particulieren gegeven.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt meegedacht met klanten, bedrijven en burgers. We dragen zorg voor een objectieve beoordeling en we kijken naar mogelijkheden die binnen de kaders van de wet vallen. We weten wat er speelt binnen het werkveld en wat de belangen en keuzes van onze opdrachtgever zijn. Dit nemen we mee in de uitvoering.

1.2.3 Natuurbescherming

Wat wil de OD NHN bereiken?

Door het op een adequate, professionele en transparante wijze uitvoeren van onze taken, dragen we bij aan:

- De bescherming en ontwikkeling van de natuur. Mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.
- Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies.
- Het verzekeren van een samenhangend uitvoering gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen. Dit is nodig voor hun bijdrage aan de biologische diversiteit, hun cultuurhistorische betekenis én, ter vervulling van maatschappelijke functies.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

De OD NHN voert de volgende taken uit: verlenen van vergunningen, het geven van advies met instemming, het opstellen van maatwerkvoorschriften, het afhandelen van meldingen, het geven van advies en het beantwoorden van vragen, het toepassen van toezicht en handhaving, het afhandelen van klachten en het behandelen van handhavingsverzoeken.

Dit in relatie tot:

- Gebiedsbescherming van Natura 2000-gebieden (hieronder valt ook stikstof).
- Soortenbescherming waaronder ruimtelijke ingrepen, bestendig beheer, populatiebeheer en schadebestrijding, opvang wilde inheemse diersoorten, onderzoek en educatie en/of tijdelijke natuur.
- Houtopstanden (meldingen, wachtverplichting en compensatie).
- Beheerplannen Natura 2000-gebieden, faunabeheerplannen en kennisdocumenten.
- Vrijstellingen, opdrachten of het sluiten van de jacht.
- De Natuurschoonwet aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).
- Stiltegebieden.

We blijven deze taken op hetzelfde kwaliteitsniveau uitvoeren.

1.2.4 Zwemwaterveiligheid

Wat wil de OD NHN bereiken?

We zorgen ervoor dat de zwemlocaties en badinrichtingen een veilige en hygiënische omgeving zijn voor alle gebruikers. Ook zorgen we ervoor dat deze locaties voldoen aan de Omgevingswet.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

We intensiveren de inzet bij zwemwaterbeheer en dragen bij aan landelijke beleidsverbetering via het Deskundigenberaad Zwemwater. Met deze extra inzet ondersteunen we de provincie, zonder afbreuk te doen aan de operationele taken. We blijven deze taken op hetzelfde kwaliteitsniveau uitvoeren.

1.2.5 Wegen en Vaarwegen

Wat wil de OD NHN bereiken?

De OD NHN zorgt (samen met de vaarweginspecteurs van de Provincie Noord-Holland) door middel van toezicht en handhaving voor een vlotte en veilige doorgang van de provinciale wegen en vaarwegen.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

Het uitvoeren van toezicht en handhaving van de geldende wet- en regelgeving (BPR binnenvaart politie reglement en SVW scheepvaartverkeerswet) met betrekking tot provinciale wegen en vaarwegen.

De OD NHN voert daarvoor de volgende taken uit:

- Toezicht en handhaven op snelheid in de vaarwegen;
- Handhaven op werkzaamheden langs provinciale wegen;
- Handhaven op verkeerd geplaatste bebording langs provinciale wegen;
- Toezicht en handhaven op verkeerd afgemeerde schepen;
- Handhaven op gevaarlijke situaties op de vaarwegen.

1.2.6 Bodembeheer (Provinciale taak/VTH-plus)

Wat wil de OD NHN bereiken?

Ook onder de Omgevingswet blijft een deel van de bodemtaken bij provincie Noord-Holland. Dit valt onder het overgangsrecht. In het overgangsrecht worden aanvragen afgehandeld volgens de Wet bodembescherming. Denk hierbij aan het afronden van procedures die gestart zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, spoedlocaties en nazorglocaties. Ook is de provincie onder de Omgevingswet verantwoordelijk voor het diepere grondwater.

Wat gaat de OD NHN daarvoor doen?

We blijven deze taken op hetzelfde kwaliteitsniveau uitvoeren

1.3 Wat mag het kosten

De begrote lasten voor het programma VTH plus bedraagt € 8.848.000 (incl. onvoorzien € 71.000). Zie ook de financiële begroting.

2 OVERHEAD

Onder de overhead zijn de kosten en baten opgenomen van de afdelingen Bedrijfsvoering en Concernstaf. Beide voeren taken uit voor het programma Milieu en het programma VTH-Plus. De verdeelsleutel voor het verdelen van de overheadkosten is gebaseerd op de verwachte uren voor beide programma's. Het percentage van overhead vastgesteld op 26,5% van de totale lasten.

De financiële dekking van de overheadkosten komt voort uit de opbrengsten in het primaire proces. In het uurtarief zit opslag voor de dekking van de overhead. De rentebaten vormen opbrengsten voor de overhead.

De totale lasten van de overhead wordt geraamd op € 8.533.000. De baten op € 100.000.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

3 PARAGRAFEN

3.1 Paragraaf weerstandvermogen

Weerstandvermogen is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te vangen en de taken van de organisatie voort te zetten. Het weerstandvermogen iom de financiële gezondheid van de organisatie te bepalen.

In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de deelnemende gemeenten en de provincie, na besluit van het algemeen bestuur, uiteindelijk bijdragen in een eventueel exploitatietekort van onze organisatie. De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de continuïteit en zij staan garant dat de OD NHN over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen te voldoen. Daarmee is de continuïteit van de organisatie gewaarborgd en vormen zij feitelijk de (structurele) weerstandscapaciteit.

3.1.1 Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandcapaciteit bestaat uit een incidenteel én een structureel deel. De incidentele weerstandcapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om de onverwachte niet-begrote lasten te dekken, zonder dat dit invloed heeft op de OD NHN. De middelen van de incidentele weerstandcapaciteit bestaat uit het vrij inzetbare deel van de reserves en de post onvoorzien.

De deelnemende gemeenten hebben met de notitie 'Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen' als richtlijn bepaald dat de algemene reserve niet groter mag zijn dan 2,5% van de lasten. Eind 2024 is de stand van de algemene reserve € 406.000. Hierbij is geen rekening gehouden met de bestemming van het rekeningresultaat 2024.

Weerstandscapaciteit	2026	2027	2028	2029
Algemene Reserve	406	406	406	406
Post Onvoorzien Milieutaken	67	67	67	67
Post Onvoorzien VTH plustaken	71	71	71	71
Totaal	544	544	544	544

3.1.2 Bestaande risico's

Een risico is een onzekere gebeurtenis waaruit financiële gevolgen kunnen vloeien, maar waarbij niet duidelijk is of de gebeurtenis gaat gebeuren en hoe groot de financiële gevolgen zullen zijn. Op het moment dat de financiële gevolgen inzichtelijk zijn, worden deze gedekt in de begroting. In de loop van 2025 wordt deze risicomatrix geactualiseerd.

De volgende risico's worden onderkend (opsomming is niet limitatief):

RISICO'S						
Nr	Risico	Effect	E/I	Kans	Impact (x 1.000)	Weerstandscapaciteit (x 1.000)
1	Claims	exploitatieadeel	E	0,5	500	250
2	Datalek van geregistreerde gegevens	exploitatieadeel	E	0,1	800	80
3	Aanbestedingsrisico's	exploitatieadeel	E	0,5	250	125
4	Projecten ten lasten van het rekeningresultaat	exploitatieadeel	E	0,5	100	50
	Totaal					505

De benodigde weerstandcapaciteit per risico wordt bepaald door de vermenigvuldiging van de kans maal de financiële impact.

3.1.3 Benodigde weerstandscapaciteit

Uit het totaaloverzicht van risico's, blijkt dat de benodigde weerstandscapaciteit 2026 uitkomt op € 505.000. De ratio beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld benodigde weerstandscapaciteit is $544/505 = 1,1$. Daarmee is dit voldoende om de bestaande risico's te dekken.

Weerstandsnorm			
Waarderingscijfers		Ratio	Betekenis
A		>2.0	uitstekend
B		1.4-2.0	ruim voldoende
C		1.0-1.4	voldoende
D		0.8-1.0	matig
E		0.6-0.8	onvoldoende
F		<0.6	ruim onvoldoende

Daar staat tegenover dat de deelnemers garant staan voor voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen.

3.1.4 Kengetallen financiële positie

Gezien het stijgende belang van toekomstbestendigheid van lokale overheden nemen we verplichte basisset van vijf financiële kengetallen op. Het opnemen van kengetallen past in het streven naar meer transparantie en inzicht in de financiële positie. Voor onze organisatie waren de volgende vier kengetallen van toepassing:

- Netto schuldquote: geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen;
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast exclusief verstrekte leningen ten opzichte van de eigen middelen;
- Solvabiliteitsratio: dit is de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen. Dit geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen (eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal);
- Structurele exploitatieruimte: saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten, uitgedrukt als percentage. Dit is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te kunnen dragen.

Kengetallen		Verloop van de kengetallen %					
		Jaarrekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
		Ratio	Ratio	Ratio	Ratio	Ratio	Ratio
A	Netto schuldquote	-10,93	-1,39	-1,65	-0,95	-0,88	-1,42
B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-10,93	-1,39	-1,65	-0,95	-0,88	-1,42
C	Solvabiliteitsratio	34,54	13,09	13,09	13,09	13,09	13,09
D	Structurele exploitatieruimte	-0,75	0,00	-0,00	-0,00	-0,00	-0,00

Toelichting kengetallen

- Netto schuldquote: Een ratio van 1 of lager wordt gekwalificeerd als voldoende. Meerjarig voldoet de OD NHN aan deze norm;
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Deze is gelijk aan het kengetal voor de netto schuldquote. Bij de OD NHN is geen sprake van verstrekte leningen;
- Solvabiliteitsratio: Een hoge ratio betekent dat de organisatie relatief veel eigen vermogen heeft en goed in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Met een percentage tussen de 20% en 50% valt onze organisatie in de neutrale categorie. Met een percentage van 0% tot 20% valt onze organisatie in de meest risicovolle categorie. In de begroting houden we rekening met een algemene reserve van maximaal 2,5% van de exploitatielasten. Deze reservepositie is

relatief laag ten opzichte van de financiële verplichtingen. De neutrale categorie wordt gehaald door de tijdelijke bestemmingsreserves en het ontbreken van lopende geldleningen.

- d. Structurele exploitatieruimte: Bij de OD NHN zijn de structurele baten in principe gelijk aan de structurele lasten.

3.2 Paragraaf financiering

Deze paragraaf moet volgens artikel 13 van de BBV in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille bevatten en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Op 9 maart 2022 is de laatste versie van het treasurystatuut vastgesteld. De belangrijkste punten uit dit statuut zijn:

- Aantrekken van langlopende geldleningen geschiedt door een offerte aan te vragen.
- Uitzettingen van tijdelijke overtollige financiële middelen vindt uitsluitend plaats bij het Agentschap van de Generale Thesaurie van het Ministerie van Financiën.

3.2.1 Marktonwikkeling en rentevisie

De OD NHN heeft een rekening-courantfaciliteit, ter grootte van € 500.000, bij de BNG. Het afgelopen jaar is hiervan geen gebruik gemaakt. Op dit moment is er geen financieringsbehoefte, behalve da de vooruit ontvangen lumpsumbijdrage van de deelnemers. Ook wordt er geen rente toegerekend binnen de begroting.

3.2.2 Beleidskaders voor de treasury activiteiten

Renterisicobeheer

Risicobeheer geeft een inschatting van de financieringsrisico's die onze organisatie kan lopen. Onder risico's verstaan we koers- en valutarisico's én vanwege het renterisico. De OD NHN heeft geen financiële producten met een koersrisico en bezit geen vreemde valuta. Daardoor is er geen sprake van koers- en valutarisico's.

Renterisicobeheer is de beheersing van risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de rentelasten van het vreemd vermogen hoger en/of de renteopbrengsten van uitgezette geldmiddelen lager worden dan geraamd. De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) hanteert hiervoor de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. De wet normeert via percentages het maximale risico dat mag worden gelopen op de vaste (renterisiconorm) en de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet). Onze organisatie heeft momenteel geen leningen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft als doel om het renterisico op de netto vlottende schuld (vlottende korte schuld minus vlottende middelen) te beperken. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal. De netto vlottende schuld mag deze norm niet overschrijden.

Kasgeldlimiet		
1	Begrotingstotaal	31.923
2	Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	2.713
3	Vlottende korte schulden	6.580
4	Vlottende middelen	7.106
Toets kasgeldlimiet		
5	Totaal netto-vlottende schuld (3-4)	-526
	Toegestane kasgeldlimiet (2)	2.713
	Ruimte (+) Overschrijding (-) = (2) - (5)	3.239

Renterisiconorm

De renterisiconorm moet het renterisico op langlopende schulden te beperken. De renterisiconorm houdt in dat de aflossingen en renteherzieningen van de bestaande geldleningen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mogen bedragen zijnde de totale lasten.

Renterisiconorm	
Begrotingstotaal	31.923
Renterisiconorm (20%)	6.385
Aflossing en renteherziening	-
Ruimte	6.385

3.2.3 Toerekening rentelasten naar taakvelden

Conform de wettelijke rentebepalingen, geven we in onderstaand overzicht inzicht in de rentebaten en -lasten. De OD NHN heeft geen kortlopende financiering.

Omschrijving	bedragen
Externe financiering kort en lang	-
De externe rentelasten	-
De externe rentebaten (idem)	-/- 100
Saldo rentelasten en rentebaten	-100
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- -
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- -
De rentebaai van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/- -
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	+/- -100
Rente over eigen vermogen	+/- -
Rente over voorzieningen	+/- -
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-100
7.4 Milieubeheer	-/- 100
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	100
Renteresultaat op het taakveld Treasury	-

3.2.4 EMU-saldo

Het saldo van de Economische Monetaire Unie (EMU-saldo) geldt binnen de Europese Unie als een indicator om de gezondheid van de overheidsfinanciën te kunnen bepalen. Dit cijfer geeft aan of een overheid een overschot of een tekort heeft. Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen moeten dit cijfer in hun begroting opnemen omdat het Rijk een verplichting heeft naar Europa. Volgens de regels van de EMU zoals vastgelegd in het Verdrag van Maastricht, mag het vorderingstekort niet hoger zijn dan 3% van het bruto binnenlands product. Hiermee wil men de economische sterkte van de Eurolanden behouden.

In onderstaande tabel het (meerjarig) berekende EMU-saldo. De categorieën die van invloed zijn op het EMU-saldo, maar die bij de OD NHN niet voorkomen, zijn niet in de tabel opgenomen.

	T-1	T	T+1	T+2	T+3
EMU saldo	2025	2026	2027	2028	2029
Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (negatief exploitatiesaldo is negatief bedrag)	-	-	-	-	-
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	249	225	222	292	265
Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	333	105	456	216	98
EMU saldo	-84	120	-234	76	167

3.2.5 Vennootschapsbelasting (Vpb)

Overheidsorganisaties zijn sinds 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Voor de wettelijke taken en plustaken zijn de omgevingsdiensten vrijgesteld van Vpb-plicht. Bij de OD NHN geldt dat alle taken onder de wettelijke taken en plustaken vallen. Voor de jaren 2026 t/m 2029 wordt dan ook geen Vpb-plicht verwacht.

3.3 Paragraaf Bedrijfsvoering

3.3.1 Algemeen

De omgevingsdienst vervult zijn rol als deskundige dienstverlener door effectief de toegewezen taken binnen het domein van de fysieke leefomgeving in Noord-Holland Noord en in de gehele provincie te realiseren. Wij leveren producten en services die voldoen aan de behoeften van onze klanten. De afdelingen Bedrijfsvoering en Concernstaf bieden hierbij de benodigde ondersteuning.

3.3.2 Personeel

Het tekort aan arbeidskrachten blijft een belangrijke zorg. Wij slagen er nog steeds in om voldoende gekwalificeerd personeel te werven en te behouden, maar dit kost steeds meer tijd en inspanning. Het vooruitplannen van personeelsverloop en bezetting is hierbij essentieel. Om een aantrekkelijke werkgever te blijven en in 2026 te voldoen aan de steeds hogere eisen op het gebied van robuustheid en kwaliteit, zetten we in op de volgende speerpunten:

Aantrekken en behouden van talent

Een belangrijk speerpunt blijft het aantrekken van jong talent en het opleiden van schoolverlaters. Dit doen we door:

- Het aanbieden van gerichte opleidingen en trainingen.
- Kennisdeling tussen ervaren medewerkers en nieuwe collega's.
- Actieve werving via gerichte arbeidsmarktcampagnes en onze koepelvereniging Omgevingsdienst NL.

Daarnaast investeren we in de lange termijn inzetbaarheid van medewerkers door verzuim te verminderen en vitaliteit te stimuleren.

Ontwikkeling en groei

De steeds complexere werkzaamheden en de hogere eisen aan robuustheid (zoals voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0) brengen extra uitdagingen met zich mee voor de ontwikkeling en groei van zowel bestaande als nieuwe medewerkers. Daarom moeten we blijven investeren in opleiding en scholing.

- In samenwerking met koepelvereniging OD NL bieden een uitgebreid opleidingsprogramma om medewerkers te ondersteunen in hun ontwikkeling.
- Een structurele uitbreiding van het opleidingsbudget in 2026 is noodzakelijk binnen de robuustheidscriteria en een essentieel onderdeel van ons Plan van aanpak Robuustheid. Zonder deze investering bestaat het risico dat we niet voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en deskundigheid van onze medewerkers.

Hybride werken en flexibiliteit

Wij blijven inzetten op een werkomgeving waarin medewerkers flexibel kunnen werken en een goede werk-privébalans behouden. Dit vertaalt zich in:

- Ondersteuning en faciliteiten voor hybride werken.
- Flexibele werktijden die aansluiten bij zowel de organisatiebehoefte als de wensen van medewerkers.
- Stimuleren van informele ontmoetingen en onderlinge verbinding.

Werkgeluk en vitaliteit

Een gezonde werkomgeving draagt bij aan gemotiveerde en betrokken medewerkers. Daarom investeren we in:

- Een vitaliteitsprogramma met aandacht voor zowel fysieke als mentale gezondheid.
- Het bevorderen van werkplezier en eigenaarschap door autonomie in het werk.

Inclusie en diversiteit

We streven naar een inclusieve werkomgeving waarin iedereen zich welkom voelt en zich optimaal kan ontwikkelen. Dit doen we door:

- Actief te werken aan diversiteit binnen onze teams.
- Een veilige en respectvolle werksfeer te creëren waarin iedere stem telt.
- Barrières weg te nemen voor medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Concurrerende arbeidsvoorwaarden

Om talent aan te trekken en te behouden, blijven we investeren in aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden, zoals:

- Een marktconform salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden, inclusief thuiswerk- en reiskostenvergoedingen.
- Mogelijkheden voor deeltijdwerken.

Door deze speerpunten vast te houden en door te ontwikkelen, blijven we ook in 2026 een aantrekkelijke werkgever waar professionals graag werken en zich langdurig aan verbinden.

3.3.3 Automatisering

Datagedreven werken wordt steeds belangrijker. Het ontwikkelen van efficiënte dashboards en bruikbare managementinformatie speelt hierbij een cruciale rol. Ook in 2026 zetten we extra in op het verbeteren van de datakwaliteit en het toegankelijk maken van deze data, zowel voor onze eigen organisatie als mogelijk voor onze partners. Om dit te bereiken, kijken we kritisch naar onze processen en passen we deze aan waar nodig. Waar mogelijk maken we gebruik van automatisering en robotisering om het werk efficiënter te maken.

In 2026 richten we ons op het verder verbeteren van de moderne werkplek. We gaan Teams en SharePoint vaker gebruiken om documenten makkelijker toegankelijk te maken en om digitaal beter samen te werken. Ons doel is een werkplek die goed past bij onze organisatie en de externe wereld, met extra aandacht voor veiligheid en gebruiksvriendelijkheid. De ontwikkeling van de werkplek blijft een doorlopend proces.

Daarnaast staan in 2026 ook reguliere vervangingsinvesteringen gepland, zoals nieuwe laptops en mobiele apparaten.

In 2025 hebben we gewerkt aan het in kaart brengen van onze ICT-architectuur en het herzien van ons wijzigingsbeheerproces. Op basis van deze inzichten blijven we ons informatielandschap in 2026 op een gestructureerde en samenhangende manier beheren en verder ontwikkelen.

In 2026 verwachten we dat omgevingsdiensten onder de uitgebreidere regels van de NIS2-richtlijn gaan vallen¹. Deze EU-regelgeving stelt strengere eisen aan cyberbeveiliging voor overheidsinstanties en bepaalde bedrijven. Dit betekent dat we onze beveiligingsmaatregelen moeten versterken en ons moeten voorbereiden op strenger toezicht en mogelijke sancties bij niet-naleving.

De implementatie van het nieuwe Documentmanagementsysteem (DMS) is eind 2025 afgerond. In 2026 richten we ons op de verdere inbedding binnen onze organisatie. Daarnaast hebben we in 2025 ons huidige zaakstelsel aanbesteed en geïmplementeerd, waarbij we in 2026 de doorontwikkeling voortzetten. De verdere optimalisatie van beide systemen vraagt om aanzienlijke inspanningen en middelen. Dit is essentieel om een efficiënte, toekomstbestendige informatievoorziening binnen onze organisatie te waarborgen. Hiermee bereiden we ons voor de landelijke eisen met betrekking tot uitvoering van de Pijler 3 van IBP VTH.

¹ De NIS2-richtlijn (Network and Information Security Directive 2) is een Europese wet die cybersecurity-eisen aanscherpt voor essentiële en belangrijke sectoren, zoals energie, transport, gezondheidszorg en overheid. Organisaties moeten strengere beveiligingsmaatregelen nemen, cyberincidenten snel melden en aantonen dat zij risico's actief beheersen. De richtlijn breidt de scope van de oorspronkelijke NIS-richtlijn uit, waardoor meer bedrijven onder de verplichtingen vallen, en introduceert strengere handhaving en boetes bij niet-naleving.

Pijler 3 IBP VTH – Harmonisatie Informatielandschap

Pijler 3 van het IBP VTH richt zich op het verbeteren en vernieuwen van de informatievoorziening binnen het VTH-stelsel. Uit evaluaties blijkt dat de huidige informatievoorziening versnipperd is en dat het systeem ongeveer 30 jaar achterloopt op de digitale mogelijkheden.

Pijler 3 heeft als doel:

- Het oplossen van knelpunten in de informatievoorziening
- Het verbeteren van de datakwaliteit bij toezicht, vergunningverlening en handhaving
- Het opstellen van een informatielandschap om beter inzicht te krijgen in hoe de informatievoorziening nu is geregeld

Voor omgevingsdiensten, waaronder de OD NHN, betekent dit dat ze zich moeten voorbereiden op een meer uniforme en geïntegreerde manier van informatiebeheer. Dit houdt in dat omgevingsdiensten hun systemen en processen moeten aanpassen zodat deze beter aansluiten op landelijke standaarden en makkelijker informatie kunnen delen binnen het VTH-stelsel. Het doel is om landelijk minder verschillende systemen en applicaties te gebruiken, zodat het werk efficiënter en effectiever wordt uitgevoerd.

De overgang naar een geharmoniseerd informatielandschap van VTH-stelsel vraagt om grote investeringen. Veel oude en versnipperde systemen moeten worden vervangen of aangepast om te voldoen aan de landelijke standaarden. Dit brengt kosten met zich mee voor:

- IT-infrastructuur
- Procesoptimalisatie
- Cybersecurity
- Opleiding van medewerkers

In eerdere fases hebben de VNG en IPO aangegeven dat er een structurele bijdrage van het Rijk nodig is voor het nieuw Digitaal VTH-stelsel. Op het moment van het schrijven van deze begroting is het uitvoeringsplan voor de verdere ontwikkeling van het Digitaal VTH-stelsel nog niet klaar. Het uitvoeringsplan wordt verwacht in het voorjaar 2025. Dit plan zal afspraken bevatten over het ontwikkelen van een uniform digitaal VTH-stelsel, de verdeling van kosten, verantwoordelijkheden en randvoorwaarden voor het programma. Het is nu al bekend dat gemeenten worden geacht bij te dragen aan de financiering van het nieuwe Digitaal VTH-stelsel/de harmonisatie van het informatielandschap.

Herijking ICT

In 2025 is de reserve van Masterplan ICT volledig opgebruikt. Dit betekent dat wij vanaf 2026 in onze reguliere begroting extra structurele ICT kosten moeten opnemen die tot 2026 gedekt werden uit Masterplan ICT. Deze kosten hebben voornamelijk impact op de aanschaf van de specifieke software en inzet van externe adviseurs en/of projectleiders om de nieuwe software te kunnen implementeren en de kennis te kunnen overdragen aan de ICT-medewerkers.

De juiste ICT-architectuur, informatiebeveiliging en adoptie van technologische ontwikkelingen stelt ons in staat om binnen en buiten de organisatie adequaat en transparant te functioneren. Het zorgt voor efficiënter werkende medewerkers met als gevolg dat er meer werk verzet kan worden binnen dezelfde tijd en met dezelfde capaciteit.

Het tempo van technologische veranderingen en de beschikbaarheid van specifieke software en expertise fluctueren hevig. Dat heeft invloed op de timing en de specifieke behoeften voor investeringen in ICT. Hierdoor zijn bij de opstelling van de begroting de precieze specificaties van de benodigde technologische upgrades of de noodzaak voor inhuur van diverse ICT-adviseurs niet (altijd) van tevoren duidelijk aan te geven. Daarnaast ontstaan ook onvoorziene vereisten als gevolg van veranderingen in regelgeving, interoperabiliteitseisen met andere systemen, of door feedback van gebruikers die urgente aanpassingen vereisen. Dergelijke factoren staan een strakke manier van plannen en alloceren van financiële middelen op ICT-gebied in de weg.

Ondanks het feit dat wij onze ervaringen meenemen in de toekomstige planning en budgettering verwachten we komende jaren onvoorziene kosten op ICT-gebied. Dit komt door de toekomstige algehele verandering van het digitale VTH-stelsel en de ontwikkeling van het toekomstige informatielandschap om de ambities van versterking VTH te kunnen bereiken.

In een snel veranderende technologische en regelgevende omgeving zijn onvoorziene incidentele uitgaven op ICT-gebied onvermijdelijk om ervoor te zorgen dat wij onze dienstverlening efficiënt en effectief kunnen blijven uitvoeren. Deze onvoorziene kosten moeten worden gedekt binnen de begroting wat bij onvoldoende middelen kan leiden tot het niet kunnen aanpassen aan deze veranderingen.

3.3.4 Huisvesting / Facilitair

In 2026 blijven wij ons richten op het creëren en behouden van een veilige, gezonde en prettige werkomgeving voor alle medewerkers en bezoekers. Daarnaast streven we naar kostenbesparing en duurzaamheid door energiebesparende maatregelen en betere recycling.

Veilige en gezonde werkomgeving

Het waarborgen van een veilige en gezonde werkomgeving is onze topprioriteit. Daarom investeren we in:

- Veiligheidstechnologieën en trainingen, zoals brandveiligheidssystemen, EHBO-cursussen en regelmatige veiligheidscontroles.
- Regelmatige inspectie van werkplekken op ergonomie om klachten zoals RSI te voorkomen.
- Luchtfiltersystemen om een gezonde luchtkwaliteit te garanderen. Dit is essentieel voor de gezondheid van de medewerkers.

Een stimulerende werkomgeving

Een prettige werkomgeving verhoogt de productiviteit en tevredenheid van medewerkers. Daarom investeren we in:

- Moderne en flexibele werkruimtes, zoals open werkplekken, stiltezones en ontspanningsruimtes.
- Updaten van verouderde en kapotte kantoormeubilair en apparatuur voor een betere werkomgeving.

Kostenoptimalisatie

We willen binnen het budget blijven en tegelijk onze doelen behalen. Dit doen we door:

- Slimme inkoop van energie en facilitaire diensten bij nieuwe aanbestedingen.
- Investeren in technologieën voor het beheer van faciliteiten om onnodige uitgaven te identificeren en te verminderen.
- Regelmatige evaluatie van leveranciers en contracten om de beste prijs-kwaliteitverhouding te krijgen.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk onderdeel van ons beleid. We verminderen onze ecologische voetafdruk door:

- Energiebesparende maatregelen, zoals LED-verlichting, slimme thermostaten en zuinige apparaten.
- Minder papierverbruik en meer digitale documentatie om afval te beperken.

3.3.5 Deelname Omgevingsdienst NL

Door het IBP Versterking VTH-stelsel krijgt de koepelvereniging Omgevingsdienst NL een grotere en belangrijkere rol. Dit zorgt voor een betere samenwerking en kennisuitwisseling op landelijk niveau. Ook is er een nationaal opleidingscentrum voor de omgevingsdiensten opgericht, met financiële steun van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W).

Doordat alle omgevingsdiensten deelnemen aan de vereniging Omgevingsdienst NL, worden de belangen van alle omgevingsdiensten gewaarborgd en geformaliseerd. De vereniging beschikt over

wettelijke bevoegdheden en is daarmee een volwaardige gesprekspartner van de andere koepels, zoals de VNG en IPO. Zo kan de vereniging subsidies aanvragen en verkrijgen, aanbestedingen doen namens de leden en fungeren als kennis- en opleidingscentrum.

Voor ons als OD NHN is deze ontwikkeling belangrijk, omdat het helpt om de kennis van onze medewerkers up-to-date te houden en om te sparren met de andere omgevingsdiensten op verschillende VTH-gebieden. Dit betekent wel dat we de komende jaren een hogere contributie voor deelname aan Omgevingsdienst NL kunnen verwachten.

3.4 Openbaarheidsparagraaf

3.4.1 Algemeen

De Wet open overheid (Woo) regelt de openbaarheid van overheidsinformatie en stelt dat informatie in principe openbaar is, tenzij er een wettelijke uitzondering van toepassing is. De Woo kent drie kernverplichtingen:

- **Passieve openbaarmaking:** De overheid verstrekt informatie op verzoek van burgers en organisaties.
- **Actieve openbaarmaking:** Bepaalde categorieën overheidsinformatie moeten uit eigen beweging openbaar worden gemaakt.
- **Informatiehuishouding:** Overheidsorganisaties moeten hun informatie goed ordenen en toegankelijk houden.

Het Woo-team van de omgevingsdienst voert de passieve openbaarmaking uit. Het handelt verzoeken af via een speciaal e-mailadres en een Woo-formulier op de website. Dit zorgt voor een efficiënte en centrale verwerking.

Voor de actieve openbaarmaking geldt dat de Woo voorschrijft dat 17 categorieën documenten gefaseerd openbaar worden gemaakt. De eerste vier categorieën zijn inmiddels in werking getreden. In 2025/2026 verwachten we dat er via een Koninklijk Besluit verdere verplichtingen volgen. De impact hiervan op het aantal Woo-verzoeken is op dit moment nog onzeker.

3.4.2 Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) wordt gefaseerd ingevoerd:

- **1 januari 2024:** Inwerkingtreding van de zorgplicht (artikel 2.1 Awb).
- **1 januari 2026:** Inwerkingtreding van het grootste gedeelte van de wet (afdeling 2.3 Awb).
- **1 januari 2027:** Inwerkingtreding van het laatste onderdeel van de wet (artikel 2:10, lid 2), waarmee de wet volledig van kracht wordt.

Deze wet verplicht bestuursorganen om digitaal berichtenverkeer mogelijk te maken en regelt dat burgers en bedrijven het recht hebben om officiële berichten, zoals vergunningaanvragen en bezwaarschriften, elektronisch aan overheidsinstanties te verzenden. Daarnaast wordt de rechtspositie van burgers en bedrijven in het digitale contact met de overheid versterkt, terwijl de mogelijkheid om via de post te communiceren behouden blijft.

Voor OD NHN heeft deze wet impact op de digitale dienstverlening en interne processen. Bestuursorganen moeten elektronische communicatie veilig en toegankelijk aanbieden, wat vraagt om aanpassingen in systemen, werkwijzen en juridische borging. Sinds 1 januari 2024 geldt bovendien een zorgplicht, wat inhoudt dat OD NHN passende ondersteuning moet bieden aan burgers en bedrijven bij hun digitale communicatie met de overheid.

In 2025 is een begin gemaakt met de inventarisatie van de benodigde wijzigingen, en in 2026 zal verdere voorbereiding en implementatie plaatsvinden voor de inwerkingtreding van de kernbepalingen per 1 januari 2026. Dit betekent dat OD NHN haar digitale infrastructuur moet verbeteren, processen moet aanpassen en medewerkers moet trainen in digitale communicatie. Daarnaast zal in 2026 een start worden gemaakt met de voorbereidingen voor de notificatievereisten die vanaf 2027 gelden.

De implementatie van deze wet vraagt niet alleen om technische aanpassingen, maar ook om organisatorische en juridische borging. OD NHN zal zich in 2026 verder richten op de voorbereiding en optimalisatie van digitale dienstverlening en de naleving van de Wmebv, met aandacht voor toegankelijkheid, procesverbetering en informatiebeveiliging. De strategische aanpak vereist budgettaire middelen voor procesoptimalisatie, ICT-aanpassingen en personele inzet.

FINANCIËLE BEGROTING

4 FINANCIËLE BEGROTING

4.1 Overzicht van baten en lasten

	Rekening 2024			begroting 2025			Begroting 2026		
	BATEN	LASTEN	SALDO	BATEN	LASTEN	SALDO	BATEN	LASTEN	SALDO
Programma 1 Milieutaken	17.240	12.573	4.666	18.676	13.705	4.971	19.785	14.476	5.310
Programma 2 VTH-plustaken	9.952	7.019	2.933	10.397	7.720	2.402	12.038	8.776	3.261
Programma 3 Overhead OD NHN	525	8.745	-8.221	100	7.619	-7.519	100	8.533	-8.433
Onvoorzien Milieutaken	-	-	-	-	62	-62	-	67	-67
Onvoorzien VTH plustaken	-	-	-	-	67	-67	-	71	-71
Rente	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vpb (vrijgesteld)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	27.716	28.338	-622	29.173	29.173	-	31.923	31.923	-
Mutaties in reserves	2.312		2.312		-	-	-	-	-
Resultaat	30.028	28.338	1.690	29.173	29.173	-	31.923	31.923	-

4.2 Uiteenzetting financiële positie en de toelichting

4.2.1 Uitgangspunten

De kadernota is de basis voor het opstellen van de begroting 2026. De begroting is geïndexeerd met 7,34% (gewogen gemiddelde). De kadernota 2026 is door het algemeen bestuur vastgesteld in de vergadering van 31 maart 2025.

4.2.2 Uurtarief

De uurtarieven 2026 indexeren we met 7,34%. Het uurtarief 2026 voor het programma Milieu komt daarmee op € 111,76 en voor het programma VTH-plus op € 107,28. Dit uurtarief hanteren we voor de werkzaamheden die opgenomen zijn in het Uitvoeringsprogramma (UP).

Alle extra taken die we als omgevingsdienst erbij krijgen, hebben niet alleen invloed op de primaire afdelingen, maar ook op de interne organisatie. Daarom is het van belang dat alle nieuwe taken tegen het gehanteerde uurtarief bij ons neergelegd worden. Omdat in het uurtarief een opslag voor overhead zit, komt er ook budget beschikbaar om de interne organisatie (overhead) op orde te brengen en te houden. Dit betekent ook dat nieuwe belegde taken bij de OD NHN geen invloed hebben op het uurtarief.

4.2.3 Bijdragen deelnemers en overige inkomsten

Bijdrage deelnemers

Nadere analyse van de bijdragen van deelnemers over de afgelopen jaren leert dat we naast de structurele lumpsumbijdrage (LS) van de gemeenten nog veel extra inkomsten ontvangen. Hoewel deze extra inkomsten in beginsel een incidenteel karakter hebben, kunnen we stellen dat deze inkomsten grotendeels jaarlijks terugkeren en daarmee voor ons min of meer structureel zijn. Omdat ze buiten de LS vallen, worden aan deze inkomsten in de begroting niet toegewezen aan een individuele deelnemer.

De bijdrage 2026 van de deelnemers is als volgt opgebouwd:

Bijdrage per deelnemer	Lumpsum bijdrage 2025	Herziening verdeling Asbestsloop- meldingen	Indexatie over LS bijdrage 2025 + herverekening asbestsloop- meldingen	Subtotaal (1)	Bestaande aanvullende taken onderbrengen in LS	Nieuwe afgesproken taken onderbrengen in LS	subtotaal (2)	Bijdrage 2026 = subtotaal (1) + subtotaal (2)
Gemeente Alkmaar	1.622	33	121	1.776	266	-	266	2.042
Gemeente Bergen	867	-4	63	926	-	-	-	926
Gemeente Castricum	859	-13	62	908	-	-	-	908
Gemeente Den Helder	1.111	12	82	1.205	-	-	-	1.205
Gemeente Dijk en Waard	1.209	-11	88	1.286	-	87	87	1.374
Gemeente Drechterland	585	-2	43	625	-	-	-	625
Gemeente Enkhuizen	629	-6	46	668	-	-	-	668
Gemeente Heiloo	413	-9	30	434	-	-	-	434
Gemeente Hollands Kroon	2.124	16	157	2.297	-	-	-	2.297
Gemeente Hoorn	1.861	55	141	2.057	-	-	-	2.057
Gemeente Koggenland	243	-20	16	239	327	-	327	566
Gemeente Medemblik	1.634	3	120	1.757	-	-	-	1.757
Gemeente Opmeer	371	-25	25	371	-	-	-	371
Gemeente Schagen	1.068	3	79	1.149	-	224	224	1.373
Gemeente Stede Broec	138	-5	10	142	-	-	-	142
Gemeente Texel	656	-25	46	677	-	-	-	677
Provincie Noord-Holland	40	-	3	42	-	-	-	42
Totaal Milieutaken	15.428	-	1.132	16.561	593	311	904	17.465
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	10.429	-	766	11.195	-	843	843	12.038
Totalen bijdragen OD NHN	25.858	-	1.898	27.756	593	1.154	1.747	29.502

De (meerjaren) bijdrage van de deelnemers voor de periode 2026-2029:

Bijdrage per deelnemer	Bijdrage 2026	vervallen bijdrage Groen Staal 2027	Bijdrage 2027	Bijdrage 2028	Bijdrage 2029
Gemeente Alkmaar	2.042	-	2.042	2.042	2.042
Gemeente Bergen	926	-	926	926	926
Gemeente Castricum	908	-	908	908	908
Gemeente Den Helder	1.205	-	1.205	1.205	1.205
Gemeente Drechterland	1.374	-	1.374	1.374	1.374
Gemeente Dijk en Waard	625	-	625	625	625
Gemeente Enkhuizen	668	-	668	668	668
Gemeente Heiloo	434	-	434	434	434
Gemeente Hollands Kroon	2.297	-	2.297	2.297	2.297
Gemeente Hoorn	2.057	-	2.057	2.057	2.057
Gemeente Koggenland	566	-	566	566	566
Gemeente Medemblik	1.757	-	1.757	1.757	1.757
Gemeente Opmeer	371	-	371	371	371
Gemeente Schagen	1.373	-	1.373	1.373	1.373
Gemeente Stede Broec	142	-	142	142	142
Gemeente Texel	677	-	677	677	677
Provincie Noord-Holland	42	-	42	42	42
Totaal Milieutaken	17.465	-	17.465	17.465	17.465
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	12.038	-209	11.828	11.828	11.828
Totalen bijdragen OD NHN	29.502	-209	29.293	29.293	29.293

Overige inkomsten

De overige inkomsten onderscheiden we in overige bijdragen deelnemers, specifieke uitkeringen / subsidies en overige bijdragen. Voor zover deze opdrachten een structureel karakter hebben (meer dan drie jaar) kunnen deze gebruikt worden als dekking voor structurele lasten (vooral op het gebied van personeel).

Overige inkomsten	2026	2027	2028	2029
Extra opdrachten deelnemers (buiten LS)	1.368	1.368	1.368	1.368
Specifieke uitkeringen	294	-	-	-
Overige bijdragen	659	-	-	-
Rentebaten	100	100	100	100
Totaal	2.420	1.468	1.468	1.468

De overige bijdragen van de deelnemers bestaan uit de bijdragen van extra opdrachten buiten de lumpsum, die in beginsel een incidenteel karakter hebben, maar doordat ze jaarlijks steeds terugkeren een structurele stroom van inkomsten genereren.

In deze begroting zijn onder de overige bijdragen de specifieke uitkeringen opgenomen die de OD NHN ontvangt voor energiebesparende maatregelen. Deze regelingen lopen tot en met 2026.

4.3 Meerjarenraming 2027-2029

4.3.1 Meerjaren exploitatie

Meerjarenraming 2027 -2029	BATEN 2027	LASTEN 2027	SALDO 2027	BATEN 2028	LASTEN 2028	SALDO 2028	BATEN 2029	LASTEN 2029	SALDO 2029
Programma 1 Milieutaken	18.833	13.775	5.058	18.833	13.775	5.058	18.833	13.775	5.058
Programma 2 VTH plustaken	11.828	8.623	3.205	11.828	8.623	3.205	11.828	8.623	3.205
Programma 3 Overhead	100	8.225	-8.125	100	8.225	-8.125	100	8.225	-8.125
Onvoorzien Milieutaken	-	67	-67	-	67	-67	-	67	-67
Onvoorzien VTH plustaken	-	71	-71	-	71	-71	-	71	-71
Treasury	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vpb (vrijgesteld)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	30.761	30.761	-	30.761	30.761	-	30.761	30.761	-
mutaties reserves per programma	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat	30.761	30.761	-	30.761	30.761	-	30.761	30.761	-

4.3.2 Meerjaren balans

ACTIVA	01-01-2025	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Materiële vaste activa	762	844	724	958	980	813
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste activa	762	844	724	958	980	813
Uitzettingen < 1 jaar	8.688	5.986	6.106	5.872	5.850	6.267
Liquide middelen	501	500	500	500	500	250
Overlopende activa	374	500	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	9.563	6.986	7.106	6.872	6.850	7.017
Totaal Activa	10.325	7.830	7.830	7.830	7.830	7.830
PASSIVA	01-01-2025	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	1.875	1.025	1.025	1.025	1.025	1.025
Exploitatiesaldo	1.690	-	-	-	-	-
Voorzieningen	225	225	225	225	225	225
Vaste schulden	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste passiva	3.790	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
Netto vlottende schulden < 1 jaar	577	580	580	580	580	580
Overlopende passiva	5.957	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal vlottende passiva	6.535	6.580	6.580	6.580	6.580	6.580
Totaal Passiva	10.325	7.830	7.830	7.830	7.830	7.830

Verloopoverzicht reserves

Reserves	01-01-2025	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Algemene Reserve	406	406	406	406	406	406
Bestemmingsreserve impulsbudget cultuur	166	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve verstevigen bedrijfsvoering Milieu	41	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve verstevigen bedrijfsvoering VTH-Plus	33	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve Masterplan ICT	610	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserve VTH plus	619	619	619	619	619	619
Totaal	1.875	1.025	1.025	1.025	1.025	1.025

Algemene reserve:

Doel: Deze reserve vormt het weerstandsvermogen (de buffer voor het opvangen van risico's en incidentele tegenvallers waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen bestaan) om mogelijke toekomstige financiële tegenvallers incidenteel op te vangen, zonder dat de continuïteit van de uitvoering van de taken in gevaar komt.

Toelichting: Het bedrag is opgebouwd door storting van een positief rekeningresultaat tot 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.

Bestemmingsreserve Impuls cultuur- & mensontwikkeling:

Doel: Deze intensivering is opgenomen als onderdeel van het bedrijfsplan. Het is noodzakelijk gezien het invoeren van Het Nieuwe Werken, het overbruggen van de geconstateerde cultuurverschillen, het invoeren van digitaal handhaven, coaching en om- en bijscholing.

Storting: Conform het bedrijfsplan bij de oprichting van de OD NHN.

Toelichting: In 2025 worden onttrekkingen voorzien waardoor deze reserve leeg zal zijn.

Bestemmingsreserve Masterplan ICT:

Doel: Bij de start van het Masterplan ICT is inzichtelijk gemaakt welke acties moeten plaatsvinden en wat de financiële consequenties daarvan zijn. Wanneer deze kosten werkelijk worden gemaakt is niet met zekerheid te zeggen. In deze bestemmingsreserve worden de exploitatieoverschotten en -tekorten op het MP ICT per jaar verrekend.

Mutaties: Via resultaatbestemming c.q. begrotingswijziging conform exploitatieresultaat.

Toelichting: In 2025 worden onttrekkingen voorzien waardoor deze reserve leeg zal zijn.

Bestemmingsreserve VTH-plustaken:

Doel: Dekken van de kosten in het kader van nog te verrichten werkzaamheden VTH-plustaken.

Mutaties: Storting of onttrekking van het exploitatiesaldo VTH-plustaken.

Bestemmingsreserve verstevigen bedrijfsvoering

Doel: De OD NHN is gezien de steeds complexer wordende wet- en regelgeving, toe aan de volgende stap in de organisatieontwikkeling om de organisatie toekomstbestendig te maken. Het gaat hierbij om versterking van de bedrijfsvoering. Wij willen beter in control komen door adequate sturing op de interne organisatie en het beter inspelen op de wijzigende opdrachten van onze deelnemers. De reserve zal ingezet worden voor tijdelijk extra personele inzet en systeemtechnische- en organisatorische aanpassingen.

Storting: De reserve is gevormd bij de bestemming van het resultaat 2022.

Onttrekking: Niet geraamde uitgaven die voldoen aan de gestelde voorwaarden kunnen hieruit gedekt worden.

Toelichting: In 2025 worden onttrekkingen voorzien waardoor deze reserve leeg zal zijn.

4.3.3 Meerjarig incidentele baten en lasten

Omschrijving incidentele posten	Prog.	2026		2027		2028		2029	
		baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten
Inhuur personeel	Milieu		953		-		-		-
Specifieke uitkeringen	Milieu	953		-		-		-	
totaal		953	953	-	-	-	-	-	-

Presentatie van het structurele begrotingssaldo	2026	2027	2028	2029
Saldo baten en lasten	-	-	-	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Begrotingssaldo na bestemming	-	-	-	-
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo	-	-	-	-

4.3.4 Meerjarig Investeringsoverzicht

Omschrijving	Afschr. termijn	Investering 2025	Investering 2026	Investering 2027	Investering 2028	Investering 2029
Voorzieningen meubilair en inrichting						
Inrichting pand	10	50	0			
Werkplek (bureau + bureaustoel)	10	20	10	10	10	10
ICT-voorzieningen						
Ipads	3	1	40	13	1	33
Iphones	3	86	32	84	78	32
Laptops	3	185	23	100	199	23
(Presentatie)beeldschermen	5			250	26	
Totaal investeringen		342	105	456	314	98

4.4 Overzicht naar taakveld

Begroting	BATEN 2026	LASTEN 2026	SALDO 2026	taakveld
Programma 1 Milieutaken	19.785	14.476	5.310	7.4 Milieubeheer
Programma 2 VTH plustaken	12.038	8.776	3.261	7.4 Milieubeheer
Programma 3 Overhead	100	8.533	-8.433	0.4 Overhead
Onvoorzien Milieutaken	-	67	-67	0.8 Overige baten en lasten
Onvoorzien VTH plustaken	-	71	-71	0.8 Overige baten en lasten
Rente	-	-	-	0.5 Treasury
Vpb (vrijgesteld)	-	-	-	0.9 Vennootschapbelasting
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	0.5 Algemene dekkingsmiddelen
Saldo van baten en lasten	31.923	31.923	-	
mutaties reserves per programma	-	-	-	0.10 Mutaties reserves
Resultaat	31.923	31.923	-	

5 BIJLAGE: STEMVERHOUDINGEN VASTSTELLEN BEGROTING

Rekentabel stemverdeling Algemeen Bestuur OD NHN vanaf 1 januari 2025

Deelnemende partijen	In te brengen budget in 2025	Aantal inwoners per 1 januari 2024	Gewogen stemmen obv financiële inbreng incl. provincie (van belang voor stemmen provincie)		Gewogen stemmen obv aantal inwoners		Bepaling stemverhouding AB (gemiddelde uit gewogen stemmen financiële inbreng (gemeenten zonder provincie) en gewogen stemmen obv aantal inwoners)			Aantal stemmen afgerond / gecorrigeerd vanaf 1 januari 2025
Gemeente Den Helder	€ 1.110.867	56432	4,30%	4	8,30%	8	7,22%	8,30%	5,43	5
Gemeente Hollands Kroon	€ 2.124.284	49.522	8,23%	8	7,29%	7	13,80%	7,29%	7,38	7
Gemeente Schagen	€ 1.067.673	47.744	4,13%	4	7,03%	7	6,94%	7,03%	4,89	5
Gemeente Texel	€ 655.874	13.815	2,54%	3	2,03%	2	4,26%	2,03%	2,20	2
<i>Regio Kop van Noord-Holland</i>	<i>€ 4.958.698</i>	<i>167.513</i>								<i>19</i>
Gemeente Drechterland	€ 584.814	20.496	2,26%	2	3,02%	3	3,80%	3,02%	2,39	2
Gemeente Enkhuizen	€ 628.877	18.895	2,44%	2	2,78%	3	4,09%	2,78%	2,40	2
Gemeente Hoorn	€ 1.860.763	75.645	7,21%	7	11,13%	11	12,09%	11,13%	8,13	8
Gemeente Koggenland	€ 242.664	23.587	0,94%	1	3,47%	3	1,58%	3,47%	1,77	2
Gemeente Medemblik	€ 1.634.415	46.002	6,33%	6	6,77%	7	10,62%	6,77%	6,09	6
Gemeente Opmeer	€ 371.010	12.199	1,44%	1	1,80%	2	2,41%	1,80%	1,47	2
Gemeente Stedebroec	€ 137.805	22.217	0,53%	1	3,27%	3	0,90%	3,27%	1,46	2
<i>Regio West-Friesland</i>	<i>€ 5.460.348</i>	<i>219.041</i>								<i>24</i>
Gemeente Alkmaar	€ 1.621.783	112.304	6,28%	6	16,53%	17	10,54%	16,53%	9,47	10
Gemeente Bergen	€ 867.091	29.932	3,36%	3	4,40%	4	5,63%	4,40%	3,51	4
Gemeente Castricum	€ 858.556	36.366	3,32%	3	5,35%	5	5,58%	5,35%	3,83	4
Gemeente Heiloo	€ 413.163	24.312	1,60%	2	3,58%	4	2,68%	3,58%	2,19	2
Gemeente Dijk en Waard	€ 1.209.217	90.076	4,68%	5	13,26%	13	7,86%	13,26%	7,39	7
<i>Regio Alkmaar</i>	<i>€ 4.969.810</i>	<i>292.990</i>								<i>27</i>
Inbreng totaal gemeenten	€ 15.388.856									
Provincie Noord-Holland	€ 10.436.342		40,41%	40					30,00	30
Totaal	€ 25.825.198	679.544	100%	100	100%	100	100%	100%	100	100
Maximum aantal stemmen				100		100				